

VISDOM FOR HVERDAGEN

Bakgrunnsstoff *Sal 19,8-15; 119,98-105; Ordsp 3,13-16; Ordsp 30,8-9.; Matt 13,22; 16,26; Rom 12,17-18.*

Minnevers “Helt fra du var et lite barn, har du kjent de hellige skriftene, de som kan gi deg visdom til frelse ved troen på Kristus Jesus” (2 Tim 3,15).

Hovedtanke Skriften byr på et vell av visdom som vi kan gjøre bruk av i hverdagen.

Bibelen tar for seg store emner av universell betydning, så som den store striden, Lucifers fall og Jesu død for verdens synd, men den er også en bok som er stappfull med praktisk visdom. Her finner vi råd for hverdagen. Bibelen gir kanskje ikke detaljerte råd om alle ting, men Herren har i sitt ord gitt oss verdifulle prinsipper som – så fremt vi følger dem – vil få avgjørende betydning for vårt liv, for det vil påvirke våre valg.

Det er viktig å kunne få råd fra Gud når vi står overfor beslutninger – enten det dreier seg om familieforhold, omgangskrets, arbeid, penger eller lederansvar. Og den Gud som vet når en spurv faller til jorden (*Matt 10,29*), er så klart opptatt av oss og

ønsker bare det som er til det beste for oss, så vi kan være trygge på at han vil lede oss så fremt vi er åpne overfor hans styrelse og er villige til å åpne hans ord med ærefrykt, underkaste oss det og leve i tro.

Denne uken skal vi se mer på den visdommen Gud legger frem for oss i sitt ord.

SØNDAG**Opphavet til visdom**

Alle må hver dag fatte beslutninger, og vi vet jo at det også trefes dårlige valg hver dag. Det er gjerne selvet som er skyld i disse valgene, for som de falne skapningene vi er, er vi fremfor alt egoistiske. Og ofte påfører vi både oss selv og andre smerte og lidelse med våre valg.

Tenk tilbake på uheldige valg du har gjort og de fæle følgene de fikk, men ikke for å klandre deg selv (du finner tilgivelse og lindring ved korset!), men utelukkende for å understreke at feilaktige valg kan komme til å koste oss dyrt.

Men det er godt nytt at Gud har gitt oss sitt ord som et lys som skal veilede oss syndige, egenkjærlige mennesker (*Sal 119,105*). I Bibelen finner vi de problemene som kan gi oss den visdommen vi trenger for å velge riktig, især i moralspørsmål.

Les Sal 19,8-15; 119,98-105; Ordsp 3,13-16 og Joh 17,17. Hvilke løfter og prinsipper finner vi i disse versene som kan hjelpe oss å fatte riktige moralske beslutninger?

Det er én ting å lese om Bibelens prinsipper, det er noe helt annet å følge dem. Som salmisten sa det: “å holde dem gir stor lønn” (*Sal 19,12*). Bibelens visdom er til ingen nytte så fremt man ikke anvender den. Det finnes mange som kjenner Bibelens prinsipper uten å gjøre bruk av dem. Som kristne må vi ikke bare vite hva Bibelen lærer – vi må også følge det den sier. Først da eier vi den visdommen som Guds ord tilbyr oss. Den vise er ikke en som bare kan lire av seg bibelvers, det er en som lever etter de sannhetene som vi har fått i Guds ord.

Til ettertanke **Hvilke viktige beslutninger står du overfor? Har du gått til Skriften for å få hjelp med disse valgene? Tenk nøye gjennom følgende av eventuelle valg. Hvilke bibelløfter kan du ty til når du søker å finne den riktige beslutningen?**

MANDAG

Sosial visdom

Som mennesker lever vi våre private liv bak lukkede dører samtidig som vi er sosiale skapninger og lever i samfunn med andre menneskers som ikke har innblikk i vår privatsfære.

Så vi er ikke bare privatmennesker, men også offentlige borgere. Også her gir Guds ord oss vise råd om hvordan vi bør leve sammen med andre.

I et tidligere studium så vi hvordan det å holde de ti bud kunne påvirke familielivet. Les dem igjen (2 Mos 20,1-17) og spør deg selv hvordan lydighet mot disse prinsippene også kan bidra til bedre samfunn med andre.

Man er kommet frem til at det igjennom historien er blitt vedtatt over 32 millioner lover for samfunnet mellom mennesker. Disse

lovene blir ofte endret eller avskaffet for at lovverket skal være relevant til sin tid. Men ikke de ti bud. Bak dem ligger evige prinsipper som ligger fast, prinsipper som vi kan stole på både hjemme og ute.

Bibelen lærer oss hvordan vi best kan leve som borgere i storsamfunnet. Skriften gir oss mange prinsipper som, så fremt de blir etterlevd, kan gjøre oss til bedre borgere og bedre vitner for Herren ute blant folk.

Hvilke visdomsord finner du i Jer 29,7; Rom 12,17-18; 13,1-4 og 1 Pet 2,13-14.17 som kan sette oss i stand til å klare oss bedre i samfunnet?

TIRSDAG

Visdom på jobben

Skriften ser på arbeid som en nødvendig del av virkeligheten. Da Adam og Eva ble skapt, ble de satt til å passe Edens hage (1 Mos 2,15). Selv etter at synden hadde gjort sitt inntog (1 Mos 3,17-19), skulle arbeidet være til velsignelse for mennesket (Fork 3,22). Og Bibelen har med Paulus' lære om at den som ikke vil arbeide, heller ikke har noen rett til å spise (2 Tess 3,10). Jesus var hele 30 år før han stod frem for folket (Luk 3,23), og Bibelen sier at han var kjent som snekker (Mark 6,3).

Vi vet at lydighet mot Guds vilje har å gjøre med lydighet mot hans skrevne ord. Når vi følger Ordet, gjør vi hans vilje. Men mens Bibelen avspeiler hans vilje generelt, er hans vilje for vårt liv spesifikk. Herren gir oss generelle prinsipper å leve etter, og disse prinsippene kan vi anvende på mer spesifikke deler av vårt liv, for eksempel jobben.

Bibelen taler jo om at vi trenger å arbeide og at arbeidet fyller en stor del av vårt liv, så det er ikke så det er rart at Bibelen har visdomsord om arbeid.

Hvilke prinsipper fra disse versene er anvendelige i en arbeidssituasjon?

Fork 9,10 _____

Matt 25,14-30 _____

Gal 6,4 _____

Kol 3,23-24 _____

Bibelen belyser holdninger og trekk ved gode arbeidere, for eksempel at de gjør god bruk av tiden (*Matt 25,14-28*), er arbeidsomme (*Ordsp 12,24*), redelige og viser respekt for sine ledere (*Ef 6,5-6*). Fremfor alt må vi være ærlige i alt vi gjør, enten vi er arbeidstaker eller arbeidsgiver (*Ordsp 11,1*).

Til ettertanke **Hva synes du er tyngst på jobben, ut fra det å følge Bibelens prinsipper? Hvorfor er det så tungt? Hva kan du gjøre for bedre å følge Bibelens prinsipper for arbeidslivet?**

ONSDAG

Bibelen og velstand

“Gi meg verken armod eller rikdom, men la meg få den mat jeg trenger. Ellers kunne jeg bli så mett at jeg fornektet deg og spurte: ‘Hvem er Herren?’ eller bli så fattig at jeg stjal og forbannet min Guds navn” (*Ordsp 30,8-9*).

Les teksten ovenfor. Hva kan vi lære her om penger og velstand?

I Bibelen får vi ofte høre hvor skadelig velstand kan være for Kristi etterfølgeres åndelige helse. Herren forutså det gamle Israels frafall og sa at “når de har spist seg mette og er blitt fete” (5 Mos 31,20, se også 5 Mos 32,15), ville de vende seg bort fra Herren og tilbe andre guder. Samtidig taler Bibelen om at sløvsinn og latskap kan føre til fattigdom, som så på sin side kan føre til synd og undergang. Man må gjøre alt for å unngå begge grøfter.

Les Matt 13,22; 16,26; 19,24 og 1 Tim 6,10. Hva kan disse tekstene lære oss om rikdommens farer?

Penger kan få folk til å gjøre de merkeligste ting. Vi får nok av mat, vann og hvile, men penger får folk aldri nok av. Og ofte blir folk grådigere desto rikere de blir. Men skriften inneholder prinsipper som kan lære oss hvordan vi bør forholde oss til penger og opphopning av velstand. I vårt jag etter penger er det viktig å huske at den eneste varige rikdommen er “skatten i himmelen” (Mark 10,21).

Til ettertanke **Hva tror du Jesus mente da han snakket om “en skatt i himmelen”? Hva er denne skatten i himmelen, hvordan får vi del i den, og hvordan kan den beskytte oss mot farene ved å jage for sterkt etter skatter her på jorden?**

TORSDAG

Kloke ledere

Det er bare å innrømme det: Her i verden vil det alltid være bruk for ledere av det ene eller andre slaget.

Uheldigvis hender det ofte at de som forfremmes til ledere benytter anledningen til å mele sin egen kake i stedet for å tenke på de menneskene de er satt til å lede. Bibelen vet å fortelle både om uegennyttige og dyktige ledere som Moses og farlige og umoralske ledere som kong Herodes.

Les Matt 20,25-27. Hvilket viktig ledelsesprinsipp finner vi her?

Les Matt 20,28. Hvordan viste Jesus at han selv levde etter dette prinsippet og tjente andre? Hva kan vi lære av dette eksempelet?

Ifølge Robert Greenleaf er en tjenende leder en som først og fremst er tjener. “Det begynner med den naturlige følelsen av at man gjerne vil tjene andre. Dette bevisste valget gjør at man får lyst til å lede andre. Forskjellen består i at den som først og fremst er tjener, passer på at de andre får sine viktigste behov dekket. Den avgjørende prøven er denne: Skjer det vekst hos dem som blir tjent? Gjør lederens tjeneste at de blir sunnere, visere, friere og mer selvstendige, så de selv vil ønske å bli tjenerne?” – *The Power of Servant Leadership* (Berrett-Kochler Publishers, Inc., San Francisco, 1998), side 4.

Dersom alle de to siste tusenårenes ledere hadde fulgt Jesu måte å lede på, ville menneskets historie sett ganske annerledes ut!

Det er selvsagt langt mellom ledere som er villige til å tjene

andre. Men som kristne burde vi stå i forreste rekke og vise hvordan det kan gjøres.

Til ettertanke Er du leder av noe slag? Hvor godt et bilde er du i så fall på den ledertypen som er blitt fremstilt her i dag? I hvor stor grad motiveres du av egenkjærlighet og maktbegjær i stedet for ønsket om å tjene andre?

FREDAG

Videre studium

Testimonies to Ministers: “How shall we search the Scriptures?” side 105-111, “Dig Deeper,” side 119; “Practical Instruction in Labor,” side 309–318.

“Bibelen inneholder alle de prinsippene mennesket trenger å forstå for å bli skikket både til dette livet og livet som kommer. Disse prinsippene er slik at alle kan fatte dem.” – *Utdanning for livet*, side 65 (Ed:123).

“De som gransker Bibelen, har samfunn med Gud og setter sin lit til Kristus, vil bli satt i stand til å opptre klokt til enhver tid og under alle forhold. Sunne prinsipper vil bli satt ut i livet.”

Testimonies for the Church, bind 5, side 43.

“Bibelen utfolder sannheten på en så enkel måte og så fullkomment avpasset etter trangen og lengslene i menneskehjertet at det har forbauset og forundret de høyest kultiverte ånder, mens den gjør det mulig for de fattige og umyndige å se frelsens vei. Og likevel griper disse sannheter som er så enfoldig satt fram, inn i emner som er så opphøyde og vidtrekkende og som ligger så uendelig langt utenfor menneskelig fatteevne at vi bare kan godkjenne dem fordi Gud har kunngjort dem.” - *Vitnesbyrd for menigheten*, bind 2, side 246 (5T:700).

Spørsmål til drøftelse 1. Hvordan kan det å gi gaver og betale en trofast tiende beskytte oss mot begjærets farer?

2. **Hvor alvorlig tyr vi til Bibelen for å finne visdom før vi fatter våre avgjørelser? Snakk sammen om hvordan vi kan gjøre dette. Ta noen eksempler, for eksempel: *Bør jeg gifte meg med dette mennesket? Bør jeg ta denne jobben? Bør jeg flytte?* Hvordan kan man finne svar på disse spørsmålene i Bibelen? Eller kan man det?**

3. **Snakk om dette med ledelse og hvor lett det er for ledere å bli selvsentrerte og bruke sin makt selvisk i stedet for av uselviske grunner. Hva har dere opplevd på dette området? Hva har du lært som andre kan ha nytte av?**